

Raadsvoorstel

Raadsvergadering

6 mei 2009

Commissie Samenleving

14 april 2009

Afdeling en opsteller

Samenleving/W. Blankvoort/ (0578) 699 550

Portefeuille

W.van Ommen

Agendapunt

14

Onderwerp

Vaststelling verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Heerde

VOORSTEL

De bijgaande Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Heerde vaststellen.

TOELICHTING

Inleiding

Op 17 juni 2008 hebben de leden van de commissie Samenleving kennis genomen van de notitie Begraven in Heerde. Eén van de onderwerpen die in deze notitie is uitgewerkt is de termijn waarover onderhoudskosten voor een graf werd betaald. Geconstateerd is dat de uitvoeringspraktijk, waarbij de afkoop en het onderhoud van graven voor onbepaalde tijd kon worden afgekocht, al jarenlang niet in overeenstemming is met de geldende Verordeningen waarin een termijn van 25 jaar is genoemd met de mogelijkheid voor een verlenging telkens met 20 jaar. Met de vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van begrafenisrechten gemeente Heerde 2009 in de raadsvergadering van 8 december 2008 is tevens besloten tot een *bedrag voor afkoop van onderhoudskosten voor onbepaalde tijd*.

In de Verordening regelende het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Heerde is echter de termijn van 25 jaar geregeld waarin het recht op een eigen graf bestaat, evenals de mogelijkheid om deze termijn telkens met een termijn van 20 jaar te verlengen. Ook is in deze termijn geregeld dat de grafbedekking kan worden verwijderd na het verstrijken van de graftermijn.

Ook is in de gemeentebegroting 2009 een bedrag opgenomen voor het plaatsen van een colombarium op de begraafplaats in Wapenveld en de begraafplaats Engelmanskamp in Heerde. Deze mogelijkheden voor het plaatsen van een asbus moet worden opgenomen in de verordening waarin het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen is geregeld.

Als laatste is de tekst van de verordening in een aantal gevallen niet meer in overeenstemming met het hedendaags taalgebruik.

Argumenten

Aanpassing van de Verordening regelende het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Heerde is nodig omdat vastgelegd moet worden dat de termijn van het recht op een eigen graf voor onbepaalde tijd is. Ook de mogelijkheid die in 2009 geboden gaat

worden voor het plaatsen van een asbus in een colombarium op de begraafplaats Engelmanskamp te Heerde en de begraafplaats te Wapenveld moet in de verordening worden opgenomen.

Advies commissie(s)

De commissie Samenleving stemt in met behandeling als A-onderwerp.

Financiële dekking

Bij het vaststellen van de Verordening op de heffing en de invordering van begrafenisrechten gemeente Heerde 2009 is geconstateerd dat het afkoopbedrag op basis van deze verordening voldoende is om de kosten te dekken van het onderhoud voor onbepaalde tijd. Dit geldt alleen voor degenen die na 1 januari 2009 hebben afgekocht. Over de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen in het algemeen wordt u bij de behandeling van de perspectiefnota 2010 geïnformeerd.

Communicatie

Er zal de gebruikelijk publicatie bij de vaststelling van een verordening plaatsvinden op de gemeentepagina.

Heerde, 24 maart 2009.

Het college van H E E R D E

drs. W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen , burgemeester
F. Dijkstra MBA , gemeentesecretaris

BESLUIT:

Bijlage:

1. Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Heerde.

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Heerde;

gelezen het voorstel van het college d.d. 24 maart 2009;

gelet op artikel 35, tweede lid, van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit:

I In te trekken de VERORDENING regelende het beheer en het gebruik van de GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN gemeente Heerde vastgesteld op 28 januari 2002

II Vast te stellen de Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Heerde.

Hoofdstuk I Inleidende bepalingen.

Artikel 1 Algemeen.

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. "begraafplaats": de gemeentelijke begraafplaatsen gelegen aan:

1. de Kamperweg/Zuppeldseweg te Heerde, op het perceel kadastraal bekend gemeente Heerde, sectie k, nr. 5771;
2. de Meester Nijhoffstraat/Zuppeldseweg te Heerde, op het perceel kadastraal bekend gemeente Heerde, sectie K, nr. 5782;
3. de Elburgerweg te Heerde, op het perceel kadastraal bekend gemeente Heerde, sectie I, nr. 426 (begraafplaats "Engelmanskamp");
4. de Kwartelweg/Grote weg te Wapenveld, op het perceel kadastraal bekende gemeente Heerde, sectie C, nr. 5275.

b. eigen graf: een graf of grafkelder waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:

1. het doen begraven en begraven houden van lijken;
2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
3. het doen verstrooien van as;

c. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van lijken namens de gemeente;

d. een kindergraf: een algemeen of eigen graf waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van lijken van kinderen tot de leeftijd van 12 jaar,

e. eigen urnengraf: een graf of grafkelder waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

f. eigen urnennis: een element in een colombarium, waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van één asbus met of zonder urn;

g. algemeen urnengraf: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een ieder gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten van asbussen met of zonder urnen;

h. urn: een voorwerp ter berging van één of meer asbussen;

i. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;

j. verstrooiveld: een permanent daartoe bestemde plaats waarop as wordt verstrooid;

k. grafbedekking: gedenkteken, grafomranding en grafbeplanting op een graf;

l. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;

m. rechthebbende: de rechthebbende op een eigen graf.

Artikel 2 Bestemming.

De begraafplaatsen zijn bestemd voor:

1. Het begraven van lijken van personen, die bij hun leven behoorden of hebben behoord tot de werkelijke bevolking der gemeente Heerde, alsmede lijken van hun echtgenoot of levenspartner.
2. Het bijzetten van bussen, bevattende de as van personen, die bij hun leven behoorden of hebben behoord tot de werkelijke bevolking der gemeente Heerde, alsmede as van hun echtgenoot of levenspartner.
3. Het verstrooien van as van personen, die bij hun leven behoorden of hebben behoord tot de werkelijke bevolking van de gemeente Heerde, alsmede de as van hun echtgenote of levenspartner, met dien verstande dat dit slechts geldt voor de daartoe door burgemeester en wethouders aangewezen begraafplaats.
4. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen toestaan, dat ook lijken en asbussen van andere dan de in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde personen op de begraafplaats worden begraven, respectievelijk worden bijgezet.

Hoofdstuk II Openstelling, orde en rust op de begraafplaats.

Artikel 3 Openstelling begraafplaatsen.

1. De begraafplaatsen zijn voor iedereen dagelijks toegankelijk gedurende de door burgemeester en wethouders bij nadere regels vast te stellen tijden. Deze tijden zijn openbaar bekend.
2. Ter handhaving van de orde en rust op de begraafplaatsen kunnen de toegangen tijdelijk worden gesloten.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaatsen niet voor het publiek geopend zijn, zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.

Artikel 4 Ordemaatregelen.

1. Het is aan steenhouders, hoveniers en daarmee gelijk te stellen personen verboden, anders dan met toestemming van burgemeester en wethouders, werkzaamheden voor derden aan grafbedekkingen op de begraafplaatsen te verrichten.
2. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaatsen te rijden:
  - A. elders dan op de daartoe aangewezen rijwegen. Motorrijtuigen zijn buiten de rijwegen (slechts) toegestaan voor begrafenissen of voor het vervoer van materialen;
  - B. sneller dan 10 km per uur;
3. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in de aanhef en onder a. van het tweede lid.
4. Bezoekers, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaatsen hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.
5. Degenen die zich niet aan de in het vierde lid bedoelde aanwijzing houden, moeten zich op eerste aanzegging van de beheerder van de begraafplaats verwijderen.

Artikel 5 Herdenkingen/onthullingen.

1. Dodenherdenkingen, onthullingen van gedenktekens en dergelijke plechtigheden op de begraafplaats moeten vijf dagen tevoren worden gemeld aan de beheerder onder opgave van datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop de plechtigheid zal plaatsvinden.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid, moeten zich in het belang van de orde, rust en netheid houden aan de aanwijzingen van de beheerder.

Artikel 6 Opgraven en ruimen.

Het opgraven van lijken en het ruimen van graven is slechts toegestaan indien daarbij geen andere personen aanwezig zijn dat degenen die met deze werkzaamheden zijn belast.

Hoofdstuk III Voorschriften voor lijkbezorging.

Artikel 7 Kennisgeving begraven en asbezorging.

1. Degene, die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien, geeft daarvan uiterlijk om 12.00 uur van de werkdag voorafgaande aan die waarop de begraafing, bijzetting of

verstrooiing zal plaatsvinden, mondeling of schriftelijk kennis aan de beheerder. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag. Indien de burgemeester toestemming heeft gegeven om het lijk binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan.

2. Het lijk dient bij aankomst op de begraafplaats of in het crematorium te zijn voorzien van een duurzaam identiteitskenmerk.

Artikel 8 Openen van graven en het bijzetten van asbussen.

1. Alleen van gemeentewege geschiedt, tegen betaling door de rechthebbende van het daarvoor ingevolge de verordening op de heffing en invordering van rechten voor de begraafplaats verschuldigde bedrag, :

A. het openen van graven en grafkelders;

B. het verwijderen en het weer aanbrengen van grafbedekking op graven, in verband met begrafenissen;

C. het bijzetten in en het verwijderen van asbussen uit graven;

D. Het opgraven van lijken en het verwijderen van asbussen uit graven, met het doel deze in respectievelijk op een ander graf op de begraafplaats te herbegraven respectievelijk opnieuw bij te zetten.

2. Het graven van grafruimten vindt, behoudens het bepaalde in het volgende lid, uitsluitend plaats door de beheerder en personeel van de begraafplaats.

3. De nabestaanden kunnen deze werkzaamheden onder toezicht van de beheerder geheel of gedeeltelijk zelf verrichten indien zij hun wens daartoe uiterlijk om 12.00 uur van het voorafgaande werkdag mondeling of schriftelijk aan de beheerder hebben kenbaar gemaakt. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als een werkdag. Zij dienen de aanwijzingen van de beheerder op te volgen.

Artikel 9 Gebruik geluid-muziekinstallatie.

1. Het gebruik van een geluidsmuziekinstallatie moet uiterlijk om 12.00 uur van de werkdag voorafgaande aan de dag waarop van de ruimte of de installatie gebruik zal worden gemaakt, worden gemeld bij de beheerder.

2. Bij het gebruikmaken van de installatie als in het eerste lid bedoeld, dienen de aanwijzingen van de beheerder te worden opgevolgd.

Artikel 10 Over te leggen stukken.

1. Begraven mag alleen plaatsvinden als van tevoren het verlof tot begraven aan de beheerder is overhandigd.

2. Als het begraven of het bezorgen van as in een eigen graf zal plaatsvinden, wordt een machtiging daartoe aan de beheerder overhandigd ondertekend door de rechthebbende of, als deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.

3. De beheerder onderzoekt de juistheid van de overhandigde stukken.

Artikel 11 Tijden van begraven en asbezorging.

1. Burgemeester en wethouders regelen de tijd van begraven en het bezorgen van as op de gemeentelijke begraafplaatsen.

2. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen van de door hen vastgestelde tijden afwijken.

Hoofdstuk IV Indeling en uitgifte der graven.

Artikel 12 Indeling begraafplaatsen.

1. Elke begraafplaats wordt verdeeld in vakken. De vakken worden verdeeld in afdelingen waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen eigen graven, eigen kindergraven en algemene graven en, voor zover van toepassing op de begraafplaats, eigen urnengraven, algemene urnengraven en eigen urnennissen. Elk vak wordt in genummerde graven c.q. nissen verdeeld.

2. Bij nader vast te stellen regels bepalen burgemeester en wethouders de afmetingen van graven.

3. Van elke begraafplaats wordt door burgemeester en wethouders een plattegrondtekening aangelegd en bijgehouden waarop tenminste staat:

A. de indeling van elke begraafplaats;

- B. de graven met grafnummers en nissen met nummer;
- C. de gebouwen, wegen en paden.

Artikel 13 Aantal overledenen/asbussen per graf.

1. Bij nader vast te stellen regels bepalen burgemeester en wethouders het aantal lijken die in eigen en in algemene graven kunnen worden begraven en het aantal asbussen, met of zonder urnen, die hierin kunnen worden bijgezet.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het bepaalde in lid 1.

Artikel 14 Uitgifte van graven en asbezorging/volgorde van uitgifte.

1. Op de begraafplaatsen genoemd in artikel 1, onder a, kunnen worden uitgegeven: eigen graven. Op de begraafplaats genoemd in artikel 1, onder a 3 kunnen ook eigen urnengraven worden uitgegeven. Op de begraafplaatsen genoemd in artikel 1 onder a 3 en 4 kunnen ook eigen urnennissen worden uitgegeven.
2. Burgemeester en wethouders regelen de volgorde van de uitgifte van graven en nissen. De eigen graven en nissen worden alleen voor directe begraving en in volgorde van ligging uitgegeven.
3. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen een eigen graf of nis toewijzen anders dan voor directe begraving en buiten de volgorde van uitgifte, als dit gelet op de situatie op de begraafplaats niet bezwaarlijk is.

Artikel 15 Termijnen eigen graven.

1. Burgemeester en wethouders verlenen, voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaatsen dit toelaat en met inachtneming van het in het tweede lid bepaalde, op een daartoe bij hen schriftelijk in te dienen aanvraag, het recht op een eigen graf voor onbepaalde tijd.
2. Het in het eerste lid genoemde recht wordt verleend tegen betaling van het daarvoor in de verordening op de heffing en invordering van rechten voor de begraafplaatsen verschuldigde bedrag.
3. Een recht als in dit artikel bedoeld, wordt aan één rechthebbende verleend ten behoeve van zichzelf en voor de personen genoemd in artikel 17, eerste lid. Verlening van het recht ten behoeve van een ander is alleen mogelijk als daarvoor gewichtige redenen bestaan.

Artikel 16 Grafkelders.

Burgemeester en wethouders kunnen aan de rechthebbende op een eigen graf vergunning verlenen tot het daarin voor eigen rekening doen aanbrengen van een grafkelder overeenkomstig de door hen te stellen voorwaarden.

Artikel 17 Overschrijving van verleende rechten.

1. Het recht op een eigen graf of nis kan op aanvraag van de rechthebbende worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloedverwant of aanverwant tot en met de derde graad. Overschrijving op verzoek van de rechthebbende op naam van een ander dan de vorengenoemde personen is alleen mogelijk als daarvoor gewichtige redenen bestaan.
2. Na het overlijden van de rechthebbende kan het eigen graf of nis worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad. De aanvraag hiertoe moet worden gedaan binnen één jaar na het overlijden van de rechthebbende. Overschrijving ten name van een ander dan de in de vorige zin bedoelde personen is alleen mogelijk als daarvoor gewichtige redenen bestaan.
3. Als na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving aan burgemeester en wethouders niet wordt gedaan binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn, vervalt het recht op het eigen graf of nis zonder dat de gemeente tot enige vergoeding gehouden is.
4. Na het verstrijken van de in het tweede lid genoemde termijn van een jaar kunnen burgemeester en wethouders het eigen graf of nis alsnog op naam stellen van een nieuwe rechthebbende, tenzij dit recht betrekking heeft op een eigen graf dat inmiddels is geruimd.

Artikel 18 Afstand doen van graven.

Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van de gemeente van het recht op het eigen graf of nis. Van de ontvangst van

zodanige verklaring doen burgemeester en wethouders schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

Hoofdstuk V Grafbedekkingen.

Artikel 19 Vergunning grafbedekking.

1. Voor het hebben van een grafbedekking, waaronder in elk geval gedenktekenen worden begrepen, is een schriftelijke vergunning nodig van burgemeester en wethouders.
2. Burgemeester en wethouders stellen nadere regels vast omtrent:
  - de wijze waarop de vergunning wordt aangevraagd;
  - de afmetingen, het uiterlijk aanzien, de duurzaamheid, de deugdelijkheid van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen daarvan.
3. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de door hen vastgestelde nadere regels.
4. Burgemeester en wethouders kunnen de vergunning weigeren als:
  - a. niet voldaan wordt aan de door hen vastgestelde nadere regels;
  - b. de grafbedekking afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
  - c. de duurzaamheid van de materialen onvoldoende is;
  - d. de constructie van de grafbedekking ondeugdelijk is.

Artikel 20 Grafbeplanting.

Niet blijvende beplanting op een graf die in een verwaarloosde staat verkeert kan door de beheerder worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding. Losse bloemen, planten, kransen en dergelijke kunnen, wanneer zij verwelkt zijn, door de beheerder worden verwijderd. Linten, siervazen en dergelijke voorwerpen blijven gedurende twaalf weken beschikbaar voor de rechthebbende als deze daartoe van tevoren een mondelinge of schriftelijke aanvraag heeft ingediend bij de beheerder.

Artikel 21 Tijdelijk wegnemen van grafbedekking.

1. De rechthebbenden op een eigen graf zijn verplicht toe te staan, dat de daarop zich bevindende gedenktekenen dan wel voorwerpen tot het daarin plaatsen van asbussen worden weggenomen of verplaatst voor zolang dit ter begraving van lijken respectievelijk bijzetting van asbussen in de nabijheid van een graf of om andere redenen, noodzakelijk is.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bomen en andere gewassen, die naar hun oordeel hinderlijk zijn voor de omgeving, verwijderen.

Artikel 22 Onderhoud.

1. Het onderhoud van de graven en de grafbedekking geschiedt door de gemeente tegen betaling door de rechthebbende van het daarvoor volgens de verordening op de heffing en invordering van rechten voor de begraafplaats verschuldigde bedrag. Na het sluiten van de begraafplaats is de gemeente niet gehouden dit onderhoud voort te zetten.
2. Onder onderhoud wordt verstaan het schoonhouden van de grafbedekking voor zover hiervoor vergunning is verleend en het in ordelijke staat en onkruid vrij houden van het graf, voor zover hierdoor naar het oordeel van burgemeester en wethouders het karakter van de begraafplaats niet wordt aangetast.
3. Onder onderhoud van de grafbedekking wordt niet het herstel of de vernieuwing daarvan begrepen en ook niet het schoonhouden van daarop geplaatste losse voorwerpen.
4. Bij nalatigheid ten aanzien van de noodzakelijke vernieuwing of herstelling dan wel bij nalatigheid in de betaling van het verschuldigde onderhoudsrecht kan, na aanschrijving door burgemeester en wethouders, de grafbedekking door de gemeente worden weggenomen.
5. Als het in het eerste lid van dit artikel bedoelde bedrag binnen twee jaar na de vervaldag niet invorderbaar blijkt vervalt het uitsluitend recht genoemd in artikel 10, tweede lid, voor het desbetreffende graf tenzij de rechthebbende zijn bewijs van onvermogen kan tonen, afgegeven door de burgemeester van zijn woonplaats.
6. Voor de toepassing van dit artikel wordt de geldigheidsduur van het in het vorige lid bedoelde bewijs van onvermogen beperkt tot het kalenderjaar, waarin het is afgegeven.

Hoofdstuk VI Bijzondere bepalingen.

Artikel 23 Lijst historische graven en bijzondere grafbedekking.

Burgemeester en wethouders houden een lijst bij van graven die van historische betekenis zijn of waarvan de grafbedekking een opvallende kwaliteit heeft.

Artikel 24 Inrichting register.

1. Burgemeester en wethouders stellen voorschriften vast voor het register van de begraven lijken en de bezorgde as.
2. Het register wordt bijgehouden door de beheerder.

Hoofdstuk VIII Slotbepalingen.

Artikel 25 Overgangsbepaling.

De rechten en verplichtingen met betrekking tot eigen graven die voortvloeien uit de ingetrokken verordening, worden geacht ingevolge deze verordening te zijn ontstaan.

Artikel 26 Strafbepaling.

Hij die handelt in strijd met de verbodsartikelen in deze verordening genoemd, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste de tweede categorie en/of openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 27 Inwerkingtreding.

Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na de datum waarop deze verordening bekend wordt gemaakt.

Artikel 28 Citeertitel.

Deze verordening kan worden aangehaald als: Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2009.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 6 mei 2009

griffier,

wvd. voorzitter,

Toelichting Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen.

A. Algemeen.

De bevoegdheid tot vaststellen van deze verordening berust op grond van artikel 150 van de Gemeentewet bij de raad. Daarnaast vereist artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging een verordening voor de dagen en uren dat de gemeente gelegenheid moet geven tot begraven. In de voorliggende verordening zijn vooral beheersmaatregelen opgenomen ter uitvoering van de Wet op de lijkbezorging. De verordening is aangepast omdat er op de begraafplaats Engelmanskamp te Heerde en de begraafplaats te Wapenveld de mogelijkheid geboden gaat worden tot het plaatsen van een asbus in een urnennis. Hiervoor wordt op beide begraafplaatsen een colombarium geplaatst. Ook is de verordening aangepast omdat er verschil was tussen de uitvoeringspraktijk waarin het onderhoud van een graf voor onbepaalde tijd werd afgekocht en de verordening. Uitgangspunt in deze verordening is dat geen ruiming van graven zal plaatsvinden, tenzij hiervoor een wettelijke of andere reden is. Dit wordt toegelicht bij artikel 6. De artikelen in de VERORDENING regelende het beheer en het gebruik van de GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN gemeente Heerde vastgesteld op 28 januari 2002 die verband hielden met een beperkte termijn zijn in deze verordening niet meer opgenomen. Naast deze verordening heeft het college vastgesteld de Nadere regels voor het beheer en het gebruik van de begraafplaats in de gemeente Heerde.

B. Artikelgewijze toelichting.

Artikel 1 Algemene begripsbepalingen.

Deze bepalingen spreken voor zich.

Rechthebbenden op een eigen graf verkeren nogal eens in de veronderstelling dat zij de grond hebben gekocht waarin wordt begraven. Bedoeld wordt echter niet meer dan het uitsluitend recht tot het doen begraven dan wel tot het doen bijzetten van asbussen.

Artikel 2 Bestemming.

Om te voorkomen dat de beschikbare ruimte te snel vol raakt en uitbreiding noodzakelijk is zijn de begraafplaatsen alleen bedoeld voor overleden personen die bij hun leven behoord hebben tot de werkelijke bevolking van de gemeente Heerde. Zij moeten ingeschreven hebben gestaan in de gemeentelijke basisadministratie. Overleden echtgenoten of levenspartners van bedoelde personen kunnen eveneens in Heerde worden begraven.

Alleen in bijzondere gevallen kunnen burgemeester en wethouders een uitzondering maken.

Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld het overleden kind van een persoon die, in tegenstelling tot dat kind, tot de werkelijke bevolking van Heerde heeft behoord.

Artikel 3 Openstelling begraafplaatsen.

Personen die zich op de begraafplaats bevinden buiten de uren van openstelling voor bezoekers zijn strafbaar. De toegangstijden worden door burgemeester en wethouders bepaald en kunnen, afhankelijk van de omstandigheden, worden gewijzigd.

Artikel 4 Ordemaatregelen.

Steenhouwers en hoveniers moeten zich er steeds van bewust zijn dat hun werkzaamheden storend kunnen zijn voor rouwende nabestaanden en tijdens uitvaartplechtigheden. De toestemming om werkzaamheden op de begraafplaats te verrichten moet vlot aan de steenhouders of anderen kunnen worden gegeven. Daarom hebben burgemeester en wethouders het verlenen van die toestemming onder behoud van hun verantwoordelijkheid opdragen aan de beheerder. Dit is geregeld in de "Nadere regels". De bevoegdheid van de beheerder om personen weg te sturen als zij zich niet aan zijn aanwijzingen houden en de verbodsbepalingen, bieden voldoende mogelijkheden om tegen ongewenste activiteiten op te kunnen treden.

Aan een uitzondering op de regel als bedoeld in het tweede lid onder a bestaat behoefte omdat men soms dichtbij het graf moet kunnen komen met een motorrijtuig. Deze situatie kan uiteraard verschillen per begraafplaats.

Artikel 5 Herdenkingen/onthullingen.

Door te eisen dat de mededeling vijf dagen vooraf moet plaatshebben, kan worden voorkomen dat de plechtigheid samenvalt met een begrafenis.

Bijeenkomsten die het karakter van een plechtigheid te buiten gaan kunnen het karakter hebben van een openbare manifestatie. Hiervan moet vooraf kennisgeving worden gedaan aan de burgemeester volgens de Wet openbare manifestaties (Stb. 1968, 157) en art. 2.1.2.3 van de APV van de gemeente Heerde.

Artikel 6 Opgravingen en ruimen.

In de gemeente Heerde worden de graven niet geruimd. Toch is deze bepaling van belang. De praktijk heeft namelijk aangetoond dat in het geval een opgraving of ruiming om wettelijke redenen (opdracht OM) of andere redenen is vereist de aard van de werkzaamheden met zich mee brengt dat het bezwaarlijk is om toe te staan dat anderen (derden, c.IQ. onbevoegden) hierbij aanwezig zijn.

Artikel 7 Kennisgeving begraven en asbezorging.

Een, liefst schriftelijke, kennisgeving is nodig omdat duidelijk vast moet liggen wat voor graf er wordt gevraagd. Het indentiteitskenmerk is wettelijk verplicht en moet aanwezig zijn op moment van begraven c.q. asbezorging. In de praktijk zijn de beheerders van de begraafplaatsen en een ambtenaar van burgerzaken op zaterdag telefonisch bereikbaar om al vast afspraken te maken over de plaats en het tijdstip van de begrafenis.

Artikel 8 Openen van graven en bijzetten van asbussen.

Het openen van een bestaand graf en het maken van een nieuw graf vereist deskundigheid en ervaring. Er is daarom in principe voor gekozen om de werkzaamheden die hiermee verband houden te laten verrichten door de beheerder en/of het personeel van de begraafplaats. Als de nabestaanden tijdig te kennen geven dat zij bepaalde werkzaamheden zelf willen verrichten zijn de aanwijzingen en de hulp van het personeel van de begraafplaats nodig, in het bijzonder bij het openen en sluiten van het graf. De werkzaamheden kunnen dan door de nabestaanden en het personeel van de begraafplaats samen worden verricht. De nabestaanden kunnen bijvoorbeeld een begin maken. Vervolgens kan het personeel de handelingen verrichten waar ervaring voor nodig is of die van de nabestaanden te zware lichamelijke inspanning vragen.

Artikel 9 Gebruik geluidsmuziekinstallatie.

Het gebruik van een dergelijke installatie moet tijdig bij de beheerder bekend zijn en de geluidssterkte moet dusdanig zijn dat de orde en rust op en in de nabijheid van de begraafplaats is gewaarborgd.

Artikel 10 Over te leggen stukken.

Lid 1.

De wet eist dat er een verlof tot begraven aanwezig is, afgegeven door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Hierbij aansluitend is het gewenst om de beheerder van de begraafplaats een eigen bevoegdheid te geven medewerking aan de lijkbezorging te weigeren, indien niet aan de wettelijke vereisten is voldaan.

Lid 2.

De bezorging van as omvat zowel het bijzetten als de verstrooiing.

Artikel 11 Tijden van begraven en asbezorging

Lid 1.

De wet verplicht tot de mogelijkheid van begraven op iedere werkdag gedurende een bij gemeentelijke verordening te bepalen tijd.

Lid 2.

Er zijn gevallen denkbaar waarin de nabestaanden er een belang bij hebben om op een zon-of feestdag een begrafenis of asbezorging te kunnen doen plaatshebben. In de praktijk is het mogelijk om de begraafplaats alleen in bijzondere gevallen hiervoor open te stellen. Nabestaanden kunnen deze toestemming bijvoorbeeld vragen om godsdienstige redenen. Een bijzonder geval kan zich ook voordoen als de burgemeester toestemming heeft gegeven om een lijk binnen 36 uur te begraven.

Artikel 12 Indeling begraafplaatsen

Om tot een goede indeling te komen worden de begraafplaatsen in vakken verdeeld. Dit is van belang voor de vindbaarheid van elk graf of urnennis. Ook de afmetingen van elk graf moeten vastliggen in verband met de juiste verdeling en de overige voorzieningen.

Artikel 13 Aantal overledenen per graf.

Lid 1.

Begraven moet op voldoende diepte plaatsvinden. Een graf mag echter, mede uit oogpunt van veiligheid, ook weer niet te diep zijn. Daarom is het van belang te bepalen hoeveel overleden per graf mogen worden begraven. Om rechtsongelijkheid te vermijden moet het begraven van een lijk gelijk gesteld worden aan het begraven van asbussen.

Artikel 14 Uitgifte van graven en asbezorging/volgorde van uitgifte.

Lid 2.

Uit praktisch oogpunt is het noodzakelijk de volgorde van uitgifte van graven in de hand te houden. Een graf zal alleen in bijzondere gevallen buiten de volgorde van ligging worden toegewezen als dit niet bezwaarlijk is voor de situatie, zoals bijvoorbeeld de bodemgesteldheid, op de begraafplaats.

Lid 3.

Het komt nog al eens voor dat ouders van overleden kinderen te kennen geven te zijner tijd bij hun overlijden begraven te willen worden bij hun kind. Tussen het begraven van het overleden kind en het begraven van de overleden ouders zit veelal een geruime tijd. Daarom is het mogelijk om onder bepaalde voorwaarden en afhankelijk van de leeftijd van het kind, aan de wensen van de nabestaande tegemoet te komen.

Artikel 15 Termijnen eigen graven.

Lid 2.

Het recht geldt niet eerder dan nadat het daarvoor de verschuldigde bedrag is betaald.

Lid 3.

Het recht op graf wordt om praktische redenen aan slechts één persoon verleend.

Alleen indien daarvoor gewichtige redenen bestaan kan dat ook een stichting zijn (zie verder art. 17, eerste en tweede lid).

Artikel 16 Grafkelders.

De bouw van grafkelders is toegestaan doch in verband met de mogelijkheid van verzakking, veiligheid en sterkte van de constructie moeten hieraan voorwaarden worden verbonden.

Artikel 17 Overschrijving van verleende rechten.

Lid 1.

Het recht op eigen graf kan op verzoek van de rechthebbende worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner. Tevens kan er voor worden gekozen om het recht over te schrijven op naam van een bloedverwant tot de derde graad.

Lid 2 t/m 4.

Het is gewenst dat er na overlijden van een rechthebbende een nieuwe rechthebbende wordt aangewezen die de verantwoordelijkheid voor de grafruimte en de daaraan verbonden kosten op zich neemt. Tot aanwijzing van een nieuwe rechthebbende kunnen alleen de personen bevoegd worden geacht die belang hebben bij het graf. Dit zijn in de eerste plaats de bloed en aanverwanten, genoemd in lid 1 van dit artikel. De ervaring heeft geleerd dat het gewenst is om slechts één persoon als rechthebbende te doen aanwijzen (zie ook artikel 15, lid 4).

Lid 4 stelt de termijn op één jaar maar brengt ook tot uitdrukking dat de termijn met de nodige soepelheid zal worden gehanteerd.

Artikel 18 Afstand doen van graven

Dit artikel is opgenomen om buiten twijfel te stellen dat de rechthebbende afstand van het graf kan doen. Op dat moment vervalt het graf weer aan de gemeente.

Artikel 19 Vergunning grafbedekking

De beperkingen hebben voornamelijk betrekking op de materiaalkeuze, te weten duurzame materialen en de maximale afmetingen voor grafbedekkingen. Binnen die afmetingen zijn de betrokkenen in beginsel vrij in de vormgeving van de grafbedekking. De vergunningseis geldt voor de grafbedekkingen op algemene en eigen graven. De grafbedekking zal op punten als vormgeving, constructie en materiaalkeuze aan bepaalde minimumeisen moeten voldoen. Deze eisen zijn nader uitgewerkt in de nadere regels van burgemeester en wethouders. Zij zijn ruim geformuleerd zodat zelden een verzoek om ontheffing zal worden ingediend. De vergunningseis omvat het gedenkteken en de winterharde beplantingen.

Artikel 20 Grafbeplanting

Op het mededelingenbord op de begraafplaats wordt doorlopend algemeen bekend gemaakt hoe wordt gehandeld.

Artikel 21 Tijdelijk wegnemen grafbedekking

Dit kan noodzakelijk zijn in verband met het graven van een graf of het aanbrengen van grafbedekking.

Artikel 22 Onderhoud

De bepalingen in dit artikel spreken voor zich.

Artikel 23 Lijst historische graven en bijzondere grafbedekking.

Graven kunnen van betekenis zijn, hetzij door de overledene die er begraven ligt dan wel alleen door het gedenkteken. De overledene kan voor de plaatselijke gemeenschap van betekenis zijn geweest zodat wellicht de naam nog bij de volgende generatie bekend is. Het gedenkteken kan opvallen door zijn vormgeving en door het materiaal. De lijst die nog dient te worden aangelegd kan tevens een hulpmiddel zijn voor het samenstellen van de monumentenlijst.

Artikel 24 Inrichting register

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 25 t/m 28 Overgangs- en slotbepaling.

Deze bepalingen spreken voor zich.

